

FIȘA DISCIPLINEI

Antropologie Economică

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Sociologie și Asistență Socială
1.3. Departamentul	Sociologie
1.4. Domeniul de studii	Sociologie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Sociologie , Resurse Umane / Licențiat în Sociologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Antropologie Economică	Codul disciplinei	ALR3319				
2.2. Titularul activităților de curs	Oana Mateescu						
2.3. Titularul activităților de seminar							
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS/OP

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	2
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					31
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					0
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				47	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6.1. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none"> - Proiectarea și realizarea de cercetări sociologice (culegere, prelucrare și analiză de date sociale) în organizații și comunități, cercetări culturale, studii de piață etc - Utilizarea adecvată a perspectivei antropologice, a eticii și practicii specifice disciplinei - Elaborarea studiilor antropologice - Culegerea și prelucrarea de date etnografice - Redactarea și comunicarea studiilor și ideilor antropologice unor audiențe diverse
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și a valorilor codului de etică profesională. - Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup a capacităților empatice de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă. - Utilizarea eficientă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată (portaluri Internet, aplicații software de specialitate, baze de date, cursuri on line etc.) atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională. - Utilizarea unei limbi de circulație internațională pentru studiul bibliografiei, redactarea textelor științifice și prezentarea rezultatelor unui public internațional.

6.2 Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
<p>C.S1. Studentul/Absolventul dobândește cunoștințe aprofundate privind diversitatea culturală, socială și simbolică a comunităților umane, în contexte locale, naționale și globale;</p> <p>C.S2. Studentul/Absolventul dobândește înțelegerea principalelor paradigme teoretice din antropologia socială și culturală (structuralism, interpretativism, antropologie critică, postcolonială etc.) și a evoluției istorice a disciplinei;</p> <p>C.S3. Studentul/Absolventul dobândește cunoștințe privind procesele de construcție a identităților, relațiile de putere, diferențele culturale și etnice, cât și mecanismele de incluziune/excluziune socială;</p> <p>C.S4. Studentul/Absolventul dobândește cunoașterea metodelor calitative specifice antropologiei, cu accent pe cercetarea etnografică, observația participativă, interviul în profunzime și analiza narativă;</p> <p>C.S5. Studentul/Absolventul dobândește înțelegerea principiilor eticii cercetării antropologice, inclusiv relația cercetător-comunitate și responsabilitatea socială a cercetării.</p>	<p>A.S1. Studentul/Absolventul poate să realizeze cercetări etnografice adaptate diverselor contexte sociale și culturale, utilizând metode calitative specifice;</p> <p>A.S2. Studentul/Absolventul poate să observe, descrie și interpreteze practici sociale, ritualuri, norme și reprezentări culturale, dintr-o perspectivă reflexivă;</p> <p>A.S3. Studentul/Absolventul poate să analizeze situații sociale complexe din perspectiva actorilor implicați, ținând cont de contextul cultural și istoric;</p> <p>A.S4. Studentul/Absolventul poate să comunice rezultatele cercetării antropologice în formă scrisă și orală, utilizând limbaj academic și non-academic, adaptat publicului;</p>	<p>R.S1. Studentul/Absolventul are capacitatea de a acționa autonom și responsabil în proiecte de cercetare calitativă și etnografică;</p> <p>R.S2. Studentul/Absolventul își asumă principiile de etică profesională, respect față de participanți și comunități, precum și protecția datelor sensibile;</p> <p>R.S3. Studentul/Absolventul are capacitatea de reflexivitate critică asupra propriei poziționări ca cercetător și asupra impactului social al cercetării;</p> <p>R.S4. Studentul/Absolventul are disponibilitatea de a contribui la dialog intercultural, incluziune socială și înțelegerea diversității;</p> <p>R.S5. Studentul/Absolventul are capacitatea de a colabora cu specialiști din alte domenii (sociologie, asistență socială, studii culturale), păstrând</p>

C.S6. Studentul/Absolventul examinează, analizează, explică și interpretează sensuri și narațiuni pe baza cercetărilor de teren.	A.S5. Studentul/să lucreze eficient în contexte interculturale, demonstrând sensibilitate culturală și capacitatea de mediere simbolică.	specificul antropologic al intervenției.
--	--	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune să ofere studenților o înțelegere critică și comparativă a principalelor teme, concepte și dezbateri din antropologia economică, explorând atât fundamentele disciplinei cât și contribuțiile sale recente la analiza capitalismului contemporan.
7.2 Obiectivele specifice	<p>Aprofundarea noțiunilor-cheie din antropologia economică, precum schimb, reciprocitate, distribuție și redistribuție, producție, reproducere socială, bani, consum, muncă și valoare.</p> <p>Analiza proceselor structurale care modelează economia globală și viețile cotidiene: comodificare, globalizare, postsocialism, externalizare, financiarizare, digitalizare, crize economice și criza climatică.</p> <p>Înțelegerea capitalismului ca proces istoric, social și cultural, dincolo de dimensiunea sa strict economică — inclusiv în formele sale logistice, digitale și verzi.</p> <p>Examinarea intersecțiilor dintre economic și social, cu accent pe legăturile dintre economie și etică, politică, cultură, gen, clasă, rasă și rudenie.</p> <p>Reflectia asupra practicilor de proprietate, muncă și consum în contexte istorice și geografice variate, de la colonialism și sclavie până la platforme digitale și activism climatic.</p> <p>Dezvoltarea gândirii critice și a capacităților analitice și comparative prin discuția de texte clasice și contemporane, documentare, studii de caz și intervenții invitate.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducerea cursului. Ce este antropologia economică?	Prelegere, materiale media, discutie	
2. Libertate, sclavie și inegalitate	Prelegere, materiale media, discutie	
3. Schimb și dar; colonialism și reciprocitate	Prelegere, materiale media, discutie	
4. Marea transformare	Prelegere, materiale media, discutie	
5. Sistemul-lume. Globalizare	Prelegere, materiale media, discutie	
6. Bani. Financiarizarea	Prelegere, materiale media, discutie	
7. Munca și timpul	Prelegere, materiale media, discutie	
8. Reproducere socială. Clasa, gen, rasa.	Prelegere, materiale media, discutie	
9. Proprietate și deposedare	Prelegere, materiale media, discutie	
10. Externalizarea producției. Capitalismul logistic	Prelegere, materiale media, discutie	
11. Munca de platformă. Capitalismul digital.	Prelegere, materiale media, discutie	
12. Consum	Prelegere, materiale media, discutie	

13. Capitalismul verde. Criza climatica.	Prelegere, materiale media, discutie	
14. Recapitulare		
<p>Bibliografie</p> <p>Chan, Jenny et al. 2020. <i>Dying for an iPhone: Apple, Foxconn and the lives of China's workers</i> [capitolele 1 și 8]. Haymarket Books.</p> <p>Constable, Nicole. 2009. The Commodification of Intimacy: Marriage, Sex, and Reproductive Labor. <i>Annual Review of Anthropology</i> 38: 49–64.</p> <p>Fraser, Nancy și Rahel Jaeggi. 2018. <i>Capitalism: a conversation in critical theory</i> [pp. 165-193]. Cambridge, UK: Polity.</p> <p>Fraser, Nancy. 2022. Nature in the maw (pp. 75-114). In <i>Cannibal Capitalism</i>. NY: Verso.</p> <p>Graeber, David. 2020. <i>Datoria. Primii 5000 de ani</i> [capitolele 2, 3, 12]. București: Editura ART.</p> <p>Graeber, David și Wengrow, David. 2022. Libertatea reprobabilă: critica indigenă și mitul progresului (capitol 2). In <i>Zorii tuturor lucrurilor</i>. Polirom.</p> <p>Guyer, Jane; Keith Hart; Alfred Hornborg; Gillian Tett; Richard Wilk. 2017. The Symposium: How can economic anthropology contribute to a more just world. <i>Economic Anthropology</i> 4 (1): 144–155.</p> <p>Hart, Keith. 2007. Money is Always Personal and Impersonal. <i>Anthropology Today</i> 23(5): 12–16.</p> <p>Jaffe, Sarah. 2021. Welcome to the working week. In <i>Work Won't Love You Back</i>. NY: Bold Type Books.</p> <p>Kalb, Don. 2025. "It is My History and It is Worthless": Gender and the Making of Philipsism, the Netherlands. In <i>Value and Worthlessness</i>, pp. 96-124. Berghahn Books.</p> <p>Lazar, Sian. 2023. Platform Labour: digital management and fragmented colectivities (capitol 6, pp. 188–214). In <i>How We Struggle: A Political Anthropology of Labour</i>. Pluto Press.</p> <p>Losurdo, Domenico. 2016. Revoluția din Franța și Santo Domingo (capitol 5, secțiunile 5-10, pp. 181-207). In <i>Contraistoria liberalismului</i>. Editura Tact.</p> <p>Marx, Karl. <i>Capital</i>, vol. 1, capitolul 1 (secțiunea despre fetisismul mărfii) + capitolul 8 (Ziua de muncă).</p> <p>Mauss, Marcel. 1997. Concluzii (pp. 198–224). In <i>Eseu despre dar</i>. Iași: Polirom.</p> <p>McElroy, Erin. 2023. Techno-imperialism. In <i>Decoloniality in Eastern Europe: A Lexicon of Reorientation</i>, pp. 132-139.</p> <p>Pascu, Andreea. 2025. The logistical colonisation of life: Gender, exploitation, and resistance in the work of Romanian women truck drivers. <i>Work Organisation, Labour & Globalization</i> (în curs de apariție).</p> <p>Polanyi, Karl. 2013. <i>Marea Transformare</i> [capitolele 6, 14, 15]. Cluj: Editura Tact.</p> <p>Rogan, F. 2024. Evolving Notions of Consumption, "Influencing," and Postfeminist Femininity in Digital Cultures: A Perspective Piece. <i>Global Storytelling: Journal of Digital and Moving Images</i> 4(1): 2.</p> <p>Tucaliuc, Alexandru. 2025. Gamifying Urban Precarity in Cluj-Napoca's Ride-hailing Economy. <i>New Technology, Work and Employment</i> (în recenzie).</p> <p>Vergès, Françoise. 2024. <i>Un feminism decolonial</i> (capitol 2, pp. 51-98). Cluj Napoca: Tact.</p> <p>Vincze, Eniko. 2024. <i>Epistemologii militante: zece ani de activism și cercetare angajată pentru dreptate locativă</i>. București: Fractalia [selecții].</p> <p>Wallerstein, Immanuel. 2013. <i>Pentru a înțelege lumea. O introducere în analiza sistemelor-lume</i> [capitolele 2, 3, 5: pp. 37-76; 93-107]. Cluj: Idea.</p> <p>Wolf, Eric. 1982. Comerțul cu blănuri. In <i>Europa și populațiile fără istorie</i>. Editura Arc.</p>		

Bibliografie opțională

- Apostolescu, L., Gudu A., Mateescu, O., Popescu, I. & Rotaru, R. 2025. Romania, tara muncii ieftine, acum importata si din Sudul global. In *Epoca Iohannis* (Tact).
- Appadurai, Arjun. 1986. Introduction: Commodities and the Politics of Value. In *The Social Life of Things*. Cambridge University Press.
- Buier, Natalia. 2025. „Naming and Dividing: The Production of Residual Labour in the Region of Doñana”. *Dialectical Anthropology* 49: 53–68.
- Collins, J. 2024. The semi-proletarian lifestyle in the twenty-first century: multiple jobholding, precarity, and anti-work in the U.S. *Dialectical Anthropology*. <https://doi.org/10.1007/s10624-024-09738-8>
- Federici, Silvia. 2019. Commons against and beyond capitalism. In *Re-enchanting the World: Feminism and the Politics of the Commons*. PM Press.
- Fraser, Nancy. 2022. *Cannibal Capitalism* [Capitolele 5 & 6, pp. 115-157]. NY: Verso.
- Harvey, David. 2003. Accumulation by dispossession. In *The New Imperialism*, pp. 137–182.
- Hatzisavvidou, Sophia. 2024. Envisioning ecopolitical futures: Reading climate fiction as political theory. *Futures* 163. <https://doi.org/10.1016/j.futures.2024.103456>
- Jones, Phil. 2021. Refugees help power machine learning. <https://restofworld.org/2021/refugees-machine-learning-big-tech/>
- Marcus, George. 1995. Ethnography in/of the World System: The Emergence of Multi-Sited Ethnography. *Annual Review of Anthropology* 24: 95–117.
- McIntyre, Magdalena P. 2021. Commodifying feminism: Economic choice and agency in the context of lifestyle influencers and gender consultants. *Gender, Work & Organization*.
- Mezzadra, Sandro. 2021. Intersectionality, identity and the riddle of class. <http://www.euronomade.info/?p=14609>
- Moore, Jason W. 2016. The rise of cheap nature. In *Anthropocene or Capitalocene? Nature, History, and the Crisis of Capitalism*, pp. 78–115. PM Press.
- Posner, Miriam. 2018. See No Evil. *Logic Magazine* No. 4. <https://logicmag.io/scale/see-no-evil/>
- Rajkovic, Ivan (forum editor). 2020. Green capitalism and its others. *Cultural Anthropology* Fieldsights. <https://culanth.org/fieldsights/series/green-capitalism-and-its-others>
- Tett, Gillian. 2021. Cargo Cults & The Financial Crisis. In *Anthro-Vision*. NY: Avid Reader Press.
- Thompson, E.P. 1971. The Moral Economy of the English Crowd in the Eighteenth Century. *Past & Present* 50: 76–136.
- Trouillot, Michel-Rolph. 1995. An unthinkable history: The Haitian Revolution as a non-event. In *Silencing the Past: Power and the Production of History*, pp. 70–107. Boston: Beacon Press.
- Tsing, Anna. 2009. Supply Chains and the Human Condition. *Rethinking Marxism* 21(2).
- Vallas, Steven și Juliet B. Schor. 2020. What Do Platforms Do? Understanding the Gig Economy. *Annual Review of Sociology* 46 (1): 273–94.
- Voicu, Ștefan și Daniela Ana. 2024. Cultivating trust: Labour unions and Romanian Workers in the German Meat Industry. <https://seefield.app.uni-regensburg.de/cultivating-trust-labour-unions-and-romanian-workers-in-the-german-meat-industry/>
- Weiss, Hadas. 2020. The anthropological study of financialization (pp. 91-101). In *The Routledge International Handbook of Financialization*. Routledge.

Data completării:
17.09.2025

Semnătura titularului de curs

Oana Mateescu

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:
18.09.2025

Semnătura directorului de departament

Ionut Foldes